

застосовувати в сучасному закладі освіти. У результаті цього, сукупність технологій педагогічного менеджменту об'єднані нами в три групи:

- технології кадрового педагогічного менеджменту: лідерство, тимбілдинг, антимобінг, онбординг;
- технології організаційно-педагогічного менеджменту: коучинг, фасилітація, делегування повноважень, прийняття управлінських рішень, тайм-менеджмент, технології стратегічного менеджменту (SWOT-, PEST-, SNW-аналізи), моніторинг, фандрайзинг;
- технології інформаційного менеджменту в освіті: ефективні комунікації, хмарні технології управління, PR-технології, освітній брендинг, внутрішній маркетинг.

Жодна окремо взята технологія менеджменту не дає оптимального результату ефективності управління закладом освіти. Необхідно визначати такий їх комплекс (систему), який враховує ступінь науково-практичної підготовки суб'єктів до його реалізації, особливостей закладу освіти, ступеня навчальної компетентності здобувачів, їх диференційованих потреб у набутті освіти, рівень навчально-методичного забезпечення та технічного оснащення освітнього процесу, вимог та потреб сьогодення.

Список літературних джерел:

1. Швардак М.В. Зміст та структура готовності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти до застосування технологій педагогічного менеджменту. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 1(339), Ч. I, 2021. С.250-264. DOI: 10.12958/2227-2844-2021-1(339)-1-250-264.

2. Швардак М.В. Понятійно-категоріальний апарат системи підготовки майбутніх керівників ЗЗСО до застосування технологій педагогічного менеджменту. *Sciences of Europe*. Praha, 2021. № 63(4). С.21-24. DOI: 10.24412/3162-2364-2021-63-4-21-24.

3. Швардак М.В. Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «технології педагогічного менеджменту». *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Педагогіка. 2020. №2. С.158-164. DOI: [10.25128/2415-3605.20.2.21](https://doi.org/10.25128/2415-3605.20.2.21).

Яблуновська К.С., аспірант (ORCID: 0000-0002-5215-1594)

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Соціально-економічні, технологічні трансформації та прискорений розвиток інформаційного простору в усьому світі вимагає постійного вдосконалення системи освіти України відповідно до змін, що відбуваються. Ця тенденція виявляє себе у формі протиріч між потребою людини в оволодінні новими галузями знань та труднощами їх освоєння в повній мірі. У цьому плані

актуальне значення мають зараз питання розвитку системи освіти в контексті інтеграції у світовий освітній простір, розвитку творчого мислення, впровадження наукових досягнень відповідно до їх необхідності, створення можливості перетворення здобувача знань в суб'єкт його власної діяльності.

Актуальними питаннями освітньої політики України є, у тому числі, вдосконалення професійної підготовки спеціалістів, оновлення науково - методичної системи освіти, опрацювання альтернативних та/або перспективних форм і методів освіти, скорочуючи розрив між реальним рівнем підготовки фахівців та вимогами ринку праці, так само і як забезпечення безперервності освіти протягом життя. Швидкий розвиток технологій навчання у вищій освіті пояснюється усвідомленням того, що технології навчання можуть підтримувати та впроваджувати інновації у викладанні [1] та покращувати різні форми оцінювання [2].

Тематика впровадження інтерактивних засобів у процес формування екологічної компетенції здобувачів освіти є досить дослідженою. Дидактичні основи використання: форм інтерактивного навчання в освітньому процесі розроблені І.Г. Абрамовою, Н.П. Анікєєва, А.А. Вербицьким, А.М. Смолкіним, І.І. Іванової, І.М. Сироїжкіним, Н.В. Борисової, К. Бландвелем та ін. Однак вагома доля фундаментальних досліджень в цій сфері фокусується на ефективності застосування інтерактивних засобів у процесі шкільної освіти (переважно у молодших класах). Варто зазначити, що проведений аналіз попередніх досліджень показує також недостатню розробленість питання формування екологічної компетентності студентів саме технічних спеціальностей (наголос робиться переважно на соціо-культурних спеціальностях та спеціальностях, у яких дисципліна «Екологія та природокористування» є ведучою та чітко вираженою у навчальному плані, тобто інженери-біологи, інженери-екологи тощо) [3-5].

Під інтерактивними технологіями навчання розуміється система правил організації продуктивної взаємодії студентів між собою, із засобами сучасних технологій та із викладачем у формі навчальних, ділових, рольових ігор, дискусій, при якому відбувається освоєння нового досвіду та знань, так само як і закріплення раніше отриманих. Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, спосіб пізнання, що являє собою спільну діяльність студентів та викладача, при якій всі учасники взаємодіють, обмінюючись інформацією, спільно розв'язуючи задачі, моделюючи ситуації, оцінюючи дії інших і свою власну поведінку, занурюючись в реальну атмосферу ділового співробітництва для розв'язання поставленого завдання.

Впровадження до освітнього процесу формування екологічної компетентності інтерактивних технологій навчання забезпечує свободу вибору освітніх форм та методик на фоні загальної модернізації технологій навчання, створення психологічно комфортного середовища та забезпечення високого рівня засвоєння матеріалу з одночасним закріпленням його на практиці.

Інтерактивні форми навчання є засобом забезпечення високої мотивації студентів, міцності отриманих знань, умінь та навичок, розвитку творчих

якостей індивіда і його фантазії, комунікабельності, активної життєвої позицію, командного духу, утвердження цінності індивідуальності, свободи самовираження, акцентуючи при цьому важливість групової діяльності, взаємоповаги і демократичності [6].

При інтегруванні інтерактивних технологій навчання до освітнього процесу необхідно враховувати, що вони мають ряд особливостей.

По-перше, для інтерактивних технологій невід'ємною є активна взаємодія учасників освітнього процесу в навчальній діяльності. В цьому випадку взаємодія розуміється як «інтеракції між людьми, коли вони в процесі вирішення загальних для них завдань, впливаючи один на іншого, доповнюючи один одного, успішно вирішують ці завдання». При цьому відбуваються зміни і в кожному з суб'єктів, і в тих об'єктах, на який направлено взаємодія. Відповідаючи логіці, інтерактивні методи навчання засновані на взаємодії, що реалізується в трьох середовищах: «студент - викладач - студент», «студент – комп'ютер - викладач», «студент - підручник - навчальний посібник». Причому ролі викладача відводиться останнє місце, він виступає фасилітатором, помічником, поступаючись при цьому місце активності студентам. Викладач займається організацією заняття, розробляє необхідні завдання і формулює питання або теми для обговорення в групах, дає консультації, виконує моніторинг часу і виконання наміченого плану.

По-друге, використання інтерактивних технологій навчання передбачає наступну логіку навчальної діяльності: мотивація ▶ формування нового досвіду його осмислення через застосування ▶ рефлексія. Причому формування нового досвіду здійснюється з урахуванням наявного досвіду, створення проблемних діалогічних ситуацій, які виникають на основі виникаючих протиріч, народження нових пізнавальних мотивів і інтересів [7].

По-третє, інтерактивні технології навчання характеризує обов'язкова робота в групах на основі кооперації та співпраці.

По-четверте, інтерактивні технології засновані на ігрових формах навчання, при яких проявляється активність студентів, здійснюється акумуляція і передача соціального досвіду, створюються умови для більш повної самореалізації особистості.

Перехід на компетентнісний підхід під час організації процесу навчання передбачає широке використання в навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення занять (комп'ютерних симуляцій, ділових і рольових ігор, розбору конкретних ситуацій, психологічних та інших тренінгів) в поєднанні з позааудиторною роботою.

Список літературних джерел:

1. Cano García, E. y Fernández Ferrer, M. (Eds.) (2016). Evaluación por competencias: la perspectiva de las primeras promociones de graduados en el EEEES. Barcelona: Ediciones Octaedro, 156 p.
2. Farrell, Treasa and N. Rushby. «Assessment and learning technologies: An overview». Br. J. Educ. Technol. 47 (2016): 106-120.

3. Christopher N. Blundell, Teacher use of digital technologies for school-based assessment: a scoping review, *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 10.1080/0969594X.2021.1929828, (1-22), (2021).

4. Добрынина Т. Н., Гуляевская Н. В. Интерактивные технологии обучения в условиях педагогических инноваций. *Journal of Siberian Medical Sciences*. 2015. №5.

5. Быхун Н.С. Интерактивные технологии обучения в современной системе образования. *Наука и современность*. 2015. №38.

6. Двудичанская Н. Н. Интерактивные методы обучения как средство формирования ключевых компетенций. *Наука и образование: электронное научно-техническое издание*, 2011. С 47-50.

7. Біланов О.С., Зінченко Н.О. Ефективність використання інтерактивних технологій при вивченні іноземними студентами соціально-гуманітарних дисциплін. *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник української медичної стоматологічної академії*. №1 (49), 2015. С 32-36.

8. Яблунівська К. О. Методика формування екологічної компетентності студентів засобами інтерактивних технологій навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2019. Вип. 26. Т. 2. С. 184–188.